

Obsah

Predhovor	5
1 Predmet a metódy ekonomiky poľnohospodárstva	7
1.1 Význam, poslanie a základné ciele predmetu	7
1.2. Vznik a vývoj ekonomiky socialistického poľnohospodárstva	8
1.3 Predmet ekonomiky poľnohospodárstva	10
1.4 Metódy používané v ekonomike poľnohospodárstva	11
2 Postavenie poľnohospodárstva a agrokomplexu v národnom hospodárstve	
ČSSR	15
2.1 Sústavy výroby potravín	15
2.2 Štádiá poľnohospodárskej výroby a rozvoj priemyslu	18
2.2.1 Predpoklady substitúcie výrobných faktorov	19
2.2.2 Typické vzťahy medzi výrobnými faktormi u nás	20
2.3 Kolektivizácia ako dynamický faktor rozvoja československého poľnohospodárstva	28
2.4 Poľnohospodárstvo a národohospodársky rast krajiny	30
2.4.1 Charakteristika postavenia poľnohospodárstva	30
2.4.2 Účasť poľnohospodárstva na tvorbe národného dôchodku	32
2.4.3 Vecná podoba účasti poľnohospodárstva na národohospodárskom raste	34
2.5 Vzájomná závislosť poľnohospodárstva od ostatných odvetví národného hospodárstva	38
2.5.1 Štruktúra potravinovej vertikály	38
2.5.2 Tok potravín od poľnohospodárstva ku konzumentom	41
2.5.3 Vzťahy medzi poľnohospodárstvom a dodávateľmi	47
2.6 Závery z kombinácie výrobných faktorov a medziodborovej bilancie	48
2.7 Agrokomplex, jeho funkcie a štruktúra	49
2.7.1 Definícia agrokomplexu	49
2.7.2 Oporné body teórie agrokomplexu	50
2.7.3 Diferenciácia pojmov	54
2.7.4 Funkcia agrokomplexu	56
2.7.5 Štruktúra agrokomplexu	58
2.7.6 Vývin perspektívnych proporcií československého agrokomplexu	64
3 Reprodukčný proces v poľnohospodárstve	66
3.1 Formy, faktory a tempá rozšírenej reprodukcie poľnohospodárskej výroby	66
3.1.1 Špecifické črty reprodukcie výroby a výrobných faktorov v poľnohospodárstve	67

3.1.2	Reprodukcia pracovných síl v poľnohospodárstve	77
3.1.3	Prírodné zdroje poľnohospodárskej výroby	87
3.1.4	Výrobné fondy v poľnohospodárstve	105
3.1.5	Ekonomická efektívnosť poľnohospodárskej výroby	110
3.1.6	Ekonomická efektívnosť investícií	124
3.2	Kategórie výsledkov výroby a rozdeľovania	128
3.2.1	Kategórie naturálnej produkcie	128
3.2.2	Kategórie hodnoty a ceny produkcie	138
3.2.3	Kategórie nákladov	141
3.2.4	Kategórie dôchodkov	146
4	Intenzita výroby a produktivita práce v poľnohospodárstve	150
4.1	Intenzita poľnohospodárskej výroby	150
4.1.1	Význam zvyšovania intenzity poľnohospodárskej výroby	151
4.1.2	Pojem a podstata intenzity poľnohospodárskej výroby	154
4.1.3	Ukazovatele intenzity poľnohospodárskej výroby	155
4.1.4	Intenzifikácia poľnohospodárskej výroby	159
4.1.5	Biotechnológie ako nový faktor intenzifikácie v poľnohospodárstve	163
4.2	Produktivita práce v poľnohospodárstve	172
4.2.1	Vplyvy pôsobiace na úroveň produktivity práce	174
4.2.2	Metódy výpočtu produktivity práce	177
4.2.3	Ukazovatele produktivity práce	185
4.2.4	Ekonomické vzťahy a zákonitosti produktivity práce	189
4.2.5	Produktivita spoločenskej práce je základným kritériom ekonomickej efektívnosti v poľnohospodárstve	191
5	Hospodárska politika pre poľnohospodárstvo a výživu	193
5.1	Definícia hospodárskej politiky	194
5.2	Ciele hospodárskej politiky v socialistickom agrokomplexe	195
5.2.1	Primárne ciele	196
5.2.2	Sekundárne ciele	200
5.3	Ťažiskové úlohy hospodárskej politiky pri zabezpečovaní výživy obyvateľstva ČSSR	205
5.3.1	Kolektivizácia nášho poľnohospodárstva a ďalšie zmeny jeho podnikovej štruktúry	205
5.3.2	Súčasná a perspektívna výživa obyvateľstva ČSSR	222
5.3.3	Sebestačnosť výroby poľnohospodárskych surovín a potravín	225
5.4	Orgán hospodárskej politiky v agrokomplexe	233
5.5	Nástroje hospodárskej politiky	234
5.5.1	Hospodárska makroklíma poľnohospodárstva	235
5.6	Ekonomické nástroje riadenia poľnohospodárstva	239
5.6.1	Postavenie cien v národnom hospodárstve	241
5.6.2	Určenie hodnoty a ceny poľnohospodárskych výrobkov	242
5.6.3	Typy a konštrukcia cien v poľnohospodárstve	246
5.6.4	Cenové ekonomické nástroje	250
5.6.5	Mimocenové nástroje	256
5.6.6	Odvodové nástroje	259
5.6.7	Úver a úrok	260
5.6.8	Sústava poistenia poľnohospodárskych organizácií	262

6	Ekonomika poľnohospodárskych podnikov	265
6.1	Postavenie a ciele socialistického podniku	265
6.1.1	Druhy poľnohospodárskych podnikov	267
6.1.2	Ekonomický cieľ poľnohospodárskeho podniku	272
6.2	Pojmové vymedzenie reprodukčného procesu socialistických poľnohospodárskych podnikov	276
	Reprodukcia a zdokonaľovanie výrobných fondov v poľnohospodárskych podnikov	278
6.3	Vlastné náklady v poľnohospodárskom podniku	282
6.3.1	Ekonomická podstata vlastných nákladov z hľadiska reprodukčného procesu	282
6.3.2	Využitie vlastných nákladov v systéme ekonomických informácií	286
6.3.3	Kalkulácie vlastných nákladov	291
6.4	Reprodukcia výsledkov výroby v poľnohospodárskom podniku	297
6.4.1	Výkony spolu ako ukazovateľ tvorby finančných zdrojov	298
6.4.2	Rozdeľovanie výsledkov výroby (výkonov spolu)	300
6.5	Dôchodkovosť výroby a hospodárskej činnosti poľnohospodárskych podnikov	302
6.5.1	Vyjadrenie dôchodkovosti poľnohospodárskej výroby	304
6.6	Rentabilita výroby v poľnohospodárskych podnikoch	310
6.6.1	Funkcia zisku v ekonomike poľnohospodárskych podnikov	310
6.6.2	Pojmové vymedzenie rentability výroby	312
6.6.3	Ukazovatele rentability výroby	313
7	Vyjadrovanie efektívnosti reprodukčného procesu na základe produkčných funkcií	319
7.1	Skúmanie závislosti faktor – produkt	319
7.1.1	Klasifikácia výrobných faktorov v poľnohospodárstve	319
7.1.2	Pojmový systém o teórii produkčných funkcií	323
7.1.3	Funkčné závislosti medzi intenzifikačnými faktormi a celkovým produktom	324
7.1.4	Definícia produkčných funkcií	328
7.1.5	Aplikácia základných typov produkčných funkcií v poľnohospodárstve	330
7.1.6	Voľba typu produkčných funkcií	336
7.1.7	Analýza produkčných funkcií	337
7.1.8	Vzťah faktor – produkt v dynamických podmienkach	344
7.1.9	Alokácia ohraničených výrobných faktorov	346
7.2	Kombinácia výrobných faktorov (vzťah faktor – faktor)	347
7.2.1	Racionálna a neracionálna substitúcia faktorov	349
7.2.2	Optimálna kombinácia výrobných faktorov pre dané množstvo produkcie	350
7.2.3	Substitúcia živej práce prácou zhmotnenou	352
7.3	Kombinácia medzi odvetviami a produktmi (vzťah produkt – produkt)	356
7.3.1	Pomer substitúcie, výpočet optimálnej kombinácie pri konkurenčných produktoch	357
7.3.2	Použitie lineárneho programovania pri výpočte optimálnej kombinácie produktov	361
7.4	Vzťahy medzi produktmi a faktormi (nákladmi)	363
7.4.1	Celkové náklady, stále a premenlivé náklady	364
7.4.2	Typy nákladových funkcií	364

8	Ekonomika odvetví rastlinnej výroby	371
8.1	Význam a postavenie odvetví rastlinnej výroby	371
8.2	Vývoj a štrukturálne zmeny v rastlinnej výrobe ČSSR	373
8.3	Ekonomické kritériá posudzovania odvetví rastlinnej výroby	374
8.4	Ekonomika pestovania obilnín a olejní	377
8.4.1	Ekonomika pestovania obilnín	377
8.4.2	Ekonomika pestovania olejní	390
8.5	Ekonomika výroby okopanín a chmeľu	397
8.5.1	Ekonomika výroby cukrovej repy	397
8.5.2	Ekonomika výroby zemiakov	403
8.5.3	Ekonomika výroby chmeľu	409
8.6	Ekonomika výroby zeleniny, ovocia i viniča hroznorodého	414
8.6.1	Ekonomika výroby zeleniny	414
8.6.2	Ekonomika výroby ovocia	417
8.6.3	Ekonomika vinohradníckej triedy	419
8.7	Ekonomika výroby krmovín	422
8.7.1	Vývoj a štruktúra produkcie viacročných krmovín	422
8.7.2	Úroveň intenzity výroby krmovín a spôsoby jej zvyšovania	424
8.7.3	Nákladovosť a rentabilnosť výroby krmovín	426
8.7.4	Perspektíva výroby krmovín v ČSSR do roku 1990	430
9	Ekonomika odvetví živočíšnej výroby	431
9.1	Ekonomické kritériá posudzovania odvetví živočíšnej výroby	431
9.2	Ekonomika chovu hovädzieho dobytká	433
9.2.1	Národohospodársky a podnikový význam chovu hovädzieho dobytká	434
9.2.2	Produkcia a intenzita výroby mlieka a hovädzieho mäsa	435
9.3	Produktivita práce v chove hovädzieho dobytká	441
9.3.1	Nákladová úroveň výroby mlieka a hovädzieho mäsa	442
9.3.2	Podmienky realizácie a rentability výroby mlieka a mäsa	443
9.3.3	Úprava cien v chove hovädzieho dobytká	445
9.4	Ekonomika chovu ošípaných	447
9.4.1	Národohospodársky a podnikový význam chovu ošípaných	447
9.4.2	Produkcia a intenzita výroby bravčového mäsa	450
9.4.3	Hlavné faktory ovplyvňujúce ekonomiku výroby bravčového mäsa	453
9.4.4	Úroveň vlastných nákladov a ziskovosť v chove ošípaných	455
9.4.5	Zásady koncentrácie a špecializácie výroby a kooperčné väzby v chove ošípaných	457
9.4.6	Realizačné podmienky v chove ošípaných	458
9.5	Ekonomika chovu oviec	459
9.5.1	Národohospodársky a podnikový význam chovu oviec	459
9.5.2	Produkcia a intenzita v chove oviec	459
9.5.3	Produktivita práce v chove oviec	461
9.5.4	Nákladová úroveň výroby ovčích produktov	462
9.5.5	Podmienky realizácie a rentabilita v chove oviec	463
9.6	Ekonomika chovu hydiny	465
9.6.1	Národohospodársky význam chovu hydiny	465
9.6.2	Spotreba hydinárskeho produktov	468
9.6.3	Ekonomika výroby vajec	469
9.6.4	Ekonomika výroby jatočných kurčiat	472
9.7	Ekonomika chovu husí	475
9.8	Ekonomika chovu kačís	480

9.9	Ekonomika chovu moriek	484
9.9.1	Národohospodársky význam chovu moriek	484
9.9.2	Nákladovosť a dôchodkovosť chovu moriek	485
9.10	Ekonomika chovu včiel	487
9.11	Konverzia živín	490
9.12	Program rozvoja chovu hovädzieho dobytku s výhľadom do roku 2000	493
9.13	Program rozvoja chovu ošípaných s výhľadom do roku 2000 až 2005	501
9.14	Program rozvoja chovu oviec v výhľadom do roku 2000	508
9.15	Program rozvoja chovu hydiny s výhľadom do roku 2000	510
10	Ekonomika energetického hospodárstva v poľnohospodárstve	516
10.1	Fondové a energetické vybavenie poľnohospodárstva	516
10.2	Fondová a energetická náročnosť v poľnohospodárstve	526
10.3	Palivovo-energetické bilančovanie a činnosť útvaru energetika	532
Literatúra	539